LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO LIGONINĖ
KAUNO KLINIKOS

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

Projekto pavadinimas	Vaikų alergijos profilaktikos ir efektyvaus gydymo užtikrinimas
Projekto numeris	08.4.2-ESFA-V-622-01-0002
Veiksmų programa	Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu
Veiksmų programos prioriteto priemonė	Vaikų ligų, traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktika, sveikatos priežiūros paslaugų vaikams prieinamumo ir kokybės gerinimas
Projektą įgyvendinanti institucija	Europos socialinio fondo agentūra
Projekto vykdytojas	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos
Projekto partneriai	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos
Projektui skirtas finansavimas	388.946 EUR
Projekto įgyvendinimo laikotarpis	2018 m. sausio mėn. – 2020 m. sausio mėn.
Projekto statusas	Įgyvendinamas

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO LIGONINĖ
KAUNO KLINIKOS

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

Trumpas projekto „Vaikų alergijos profilaktikos ir efektyvaus gydymo užtikrinimas“, projekto Nr. 08.4.2-ESFA-V-622-01-0002, aprašymas	Keičiantis žmonių gyvensenai ir mitybos įpročiams, vis dažniau susiduriama su alerginėmis ligomis vaikams, kurie pirmieji demonstruoja gyvenimo pokyčių įtaką žmogaus organizmui. Išsivysčiusiose šalyse ketvirtadalis vaikų yra alergiški. Lietuvoje vykdytos ISAAC studijos (ang. International study of Asthma and Allergy in Childhood) duomenimis, per 15 metų, vaikų sergančių atopiniu dermatitu skaičius išaugo nuo 3,5 proc. iki 15,2 proc. 6-7 m. amžiaus grupėje ir nuo 2,2 proc. iki 9,6 proc. 13-14 m. amžiaus grupėje. Astmos paplitimas 13-14 m. amžiaus vaikams siekia apie 6,5 proc. ir kasmet užregistruojama 4620 naujų susirgimų. Alerginiu rinitu sergančių vaikų skaičius Lietuvoje per pastaruosius penkerius metus padvigubėjo ir 2013 m. siekė 7,5 proc. Reikia išskirti du labai aktualius alergijos tipus: alergija maistui ir alergija vaistams. Daugėjant vaikų ir jaunuolių alergijos maistui atvejų, ypač padaugėjo ir gyvybei grėsmingų alerginių reakcijų. Europoje alergija maistui – pagrindinė vaikų iki 14 m. anafilaksijos priežastis. Mokslinių tyrimų duomenimis, maisto alergenai sukelia apie 35-57 proc. anafilaksinių reakcijų vaikams ir lemia mirtį nuo šių reakcijų 25 proc. atvejų. Su vaistų sukeltomis padidėjusio jautrumo reakcijomis dažnai susiduriama klinikinėje praktikoje. Netinkamai įvertinus alergiją vaistams ar klaidingai nustačius diagnozę, galimos ūmios alerginės reakcijos. Be to, alergiją galimai sukėlę vaistai dažnai nepagrįstai keičiami alternatyviais brangesniais ar mažesnio efektyvumo medikamentais. Lietuvoje neturime vieningos anafilaksinių reakcijų registracijos sistemos, todėl negalime įvertinti šių gyvybei pavojingų būklių mąsto bei priežasčių. Nežinojimas didina populiacinę riziką patirti anafilaksines reakcijas, mažina pacientų saugą ir apsunkina prevencijos priemonių planavimą.

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO LIGONINĖ
KAUNO KLINIKOS

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa

Trumpas projekto „Vaikų alergijos profilaktikos ir efektyvaus gydymo užtikrinimas“, projekto Nr. 08.4.2-ESFA-V-622-01-0002, aprašymas	Vaikų alerginės ligos sunkiai ir dažnai pavėluotai diagnozuojamos ir tai didina neveiksmingo gydymo tikimybę. Šeimos gydytojų kompetencijos stoka ir šiuolaikinių diagnostikos metodų ribotas taikymas lemia nepakankamą vaikų alergijos diagnostiką ir gydymą Lietuvoje. Vaikų ugdymo įstaigų darbuotojų žinios apie alerginius susirgimus, galimas alergines reakcijas ir skubią pagalbą joms ištikus, yra nepakankamos. Kadangi vaikams atopinis dermatitas ir anafilaksija dažniausiai yra susiję su alergija maistui ar maisto netoleravimo reakcijomis, o vaikų ugdymo įstaigose vis dar dažnai patiekiamas alergizuojantis maistas, labai svarbu keisti šią ydingą praktiką. Apie alergiją maistui turi žinoti ugdymo įstaigose dirbantys pedagogai ir visuomenės sveikatos specialistai. Todėl planuojama juos supažindinti su vaikų maisto alergijos priežastimis ir išreikštomis, anafilaksiją galinčiomis sukelti medžiagomis, pagrindiniais anafilaksijos simptomais ir pirmos pagalbos teikimu (priemonėmis). Tėvai taip pat turi žinoti apie savo vaikų alergiją vaistams ar maistui bei išmanyti, kuo pakeisti alergizuojančius vaiką produktus. Visuomenę svarbu informuoti, nuo ko ir kaip pasireiškia anafilaksinės reakcijos ir kokia turi būti skubi pagalba anafilaksijos ištiktam pacientui. Tik keldami vaikams paslaugas teikiančių specialistų kvalifikaciją ir suteikdami daugiau žinių visuomenei, galime tikėtis apsaugoti mūsų vaikus nuo jų gyvenimo kokybę bloginančių bei gyvybei pavojingų alerginių reakcijų. Šio projekto tikslas parengti vaikų anafilaksijos, alergijos maistui bei medikamentams diagnostikos, gydymo ir prevencijos metodines rekomendacijas šeimos bei vaikų gydytojams; vaikų ugdymo įstaigų vadovams, pedagogams ir visuomenės sveikatos specialistams, taip pat parengti informaciją tėvams, auginantiems alergiškus vaikus. Praktikoje susiduriant su nepakankamu interneto prieinamumu, informaciją pacientams ir tėvams planuojama dubliuoti, leidžiant spausdintą informacinę medžiagą ir talpinant informaciją į tinklalapius, taip tikintis geresnio prieinamumo. Metodinėms rekomendacijoms bei mokomajai medžiagai kuo plačiau paskleisti bus organizuojami švietimo renginiai gydytojams, visuomenės sveikatos specialistams, ugdymo įstaigų pedagogams, vaikų tėvams bei kitiems suinteresuotiems asmenims.

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO LIGONINĖ
KAUNO KLINIKOS

2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa